

Koukkleumen voor de liefde

De Braziliaanse warmte, Indonesische temperaturen of de Chileense zon inruilen voor het koude en natte Nederland? Dara, Lamia en Pamela deden het. Zij lieten vrienden, familie én het lekkere weer achter voor de liefde.

Tekst **ROSAN BIJPOST** Fotografie **CORNÉ VAN DER STELT** Visagie **JOËLLE ROMITA**

Lamia Sari Putri

Tijdens een familiebezoek in Nederland ontmoette **Lamia** (36) haar man **Arnold** (37). Ze waagde de gok en verruilde het zonnige Indonesië voor het koude Dordrecht. Ze werkt in de keuken van een verpleeghuis.

We kwamen elkaar tegen... “Tijdens mijn vakantie in Zwijndrecht in 2017. Ik bezocht mijn oom en tante, en zat met hen in een restaurant toen hij me aansprak. We vonden elkaar gelijk leuk, maar dachten niet dat het iets serieus zou worden. Een relatie met een buitenlander uit een andere cultuur is toch lastig. Terug in Indonesië hielden we toch intensief contact. We appten, belden, facetimededen... en werden verliefd. Zo erg zelfs, dat we besloten te trouwen.”

Mijn moeder schrok... “Omdat Nederland natuurlijk niet om de hoek ligt. Maar mijn familie in Nederland stelde haar gerust; zij hadden Arnold ontmoet en er een goed gevoel bij. Ik had nooit gedacht dat ik naar het buitenland zou verhuizen, toch was die

keuze snel gemaakt. Ik maakte lange dagen als overheidssecretaresse en in Nederland zouden we elkaar tenminste heel vaak zien.”

In Indonesië... “Is het altijd rond de 28 graden. Toen mijn moeder hoorde dat ik zou emigreren, maakte ze zich dan ook zorgen. Ze dacht dat ik ziek zou worden in de kou. Nu heb ik het ook snel koud. Soms krijg ik m'n fietsslot niet open omdat mijn handen helemaal verkleumd zijn, en moet ik een ander vragen om het voor me te doen. Ik werk in een verpleeghuis en daar staat de kachel altijd lekker hoog. In de winter heb ik dus altijd extra zin om te werken.”

We trouwden... “Op een koude januardag in Nederland. In Indonesië dragen we altijd traditionele kleding op een bruiloft, dus mijn familieleden droegen kabaya's en sarongs. Die zijn gemaakt van kant en heel dunne stof. We wisten niet dat we buiten

foto's gingen maken, dus mijn familie had het hartstikke koud. Die van Arnold was natuurlijk wel goed voorbereid.”

Na vijf jaar... “Draag ik nog steeds veel laagjes en dikke truien om de winter door te komen. Voor een boodschapje moet ik me helemaal omkleden: laarzen aan, jas aan, sjaal om. In Indonesië stapte ik in mijn slippers en klaar. Soms zie ik vrouwen in een kort rokje, panty en laarzen op straat. Mooi, maar dat is mij veel te koud.”

Wat ik zo leuk vind... “Aan Nederland is dat er ruimte is voor zoveel verschillende culturen. Dat verraste mij en vind ik bijzonder. Als ik heimwee heb, ga ik bijvoorbeeld naar een Indonesisch restaurant. Zo leuk dat dat kan. Ik heb hier al veel vrienden gemaakt en ga vaak naar de toko om thuis Indonesisch te koken. Dus ik voel me eigenlijk nooit alleen in Nederland.” ➤

A man and a woman are posing together against a plain grey background. The man, on the left, has short brown hair and is smiling. He is wearing a dark navy blue crewneck sweater and mustard-colored trousers. The woman, on the right, has long, dark, curly hair and is also smiling broadly. She is wearing a black beret, a light beige double-breasted coat with dark buttons, a bright red parka jacket over it, and light blue jeans. She is also wearing pink knitted gloves and brown suede ankle boots. Her left leg is slightly raised. The floor is made of dark wooden planks.

**‘Gelukkig staat
de *kachel* op
m’n werk lekker
hoog’**

**'Ik zag de
grijze lucht
en dacht:
wat doe ik
hier?'**

**'Ik geef geen
Hollandse
hand, maar
een Chileense
knuffel'**

Dara Santos

Dara (36) verruilde het levendige Rio de Janeiro in Brazilië voor Zandvoort. Ze is getrouwd met de Nederlandse **Marco** (51), kreeg met hem dochter Flor (7) en werkt in een verpleeghuis.

Tijdens het carnaval in Rio...

“Hebben we elkaar ontmoet, nu twaalf jaar geleden. We waren aan het dansen, ieder met onze eigen vrienden, en stonden opeens naast elkaar. ‘Hi, ik ben Gringo,’ zei Marco. ‘Dat kan ik zien,’ zei ik terug. *Gringo* is een ander woord voor buitenlander. Hij vertelde me dat hij in Brazilië werkte als app-ontwikkelaar. De rest van de dag brachten we samen door. We dansten, zoenden en wisselden nummers uit. Diezelfde avond kreeg ik al een berichtje of we elkaar de volgende dag weer konden zien.”

Het was liefde... “Op het eerste gezicht, maar we spraken niet dezelfde taal. Er was nog geen Google Translate, dus gebruikten we woordenboeken en gebarentaal om elkaar te begrijpen. Lastig, maar de liefde was er, dus we wilden er volledig voor gaan. Na een maand moest hij voor een half jaar terug naar Nederland. Toen hij terugkwam, sprak hij Portugees! Ik wist dat hij lessen zou gaan nemen, maar dat hij het zo snel onder de knie zou krijgen... echt een verrassing!”

Zes jaar lang... “Woonden we in Brazilië. We trouwden en Flor werd geboren. Toen begon ook het idee van emigreren; Rio is een gevaarlijke stad en het onderwijs is beter in Nederland. Daarom besloten we te verhuizen. Het was winter, ik zag de grijze lucht en dacht: wat doe ik hier?”

Vroeger had ik... “Een heel romantisch

beeld van de winter in mijn hoofd: iedereen in mooie jassen, dikke sjaals en laarzen. Maar ik had geen idee wat kou was! Tegen mijn familie zeg ik dat sneeuw inderdaad mooi is, maar alleen om naar te kijken.

Als je naar buiten moet, is het koud, nat en glibberig. Bovendien sneeuwt het hier bijna nooit. Het regent eigenlijk alleen maar.”

Op deze foto... “Draag ik de eerste winterjas die ik kocht. Voordat ik naar Nederland verhuisde, had ik helemaal geen kleding voor dit weer. Truien, sjaals, jassen: ik moest alles aanschaffen. Inmiddels heb ik vijf winterjassen. Ik moet toch een beetje kunnen afwisselen, hè, het is hier nou eenmaal altijd koud.”

Toch voel ik me... “Thuis in Nederland. Flor heeft het leuk op school, ik heb Nederlands geleerd en werk met mensen met dementie in een verpleeghuis. Mijn schoonfamilie is geweldig en ik heb er veel leuke Nederlandse vrienden bijgekregen. Ik voel me hier helemaal op mijn plek!”

Pamela Pacheco Vega

Pamela (42) uit Chili kwam naar Noordwijk voor de liefde. Ze kreeg twee kinderen, Maya (11) en Tristan (14), maar de relatie strandde. Nu is ze gelukkig met Yorick (33) en runt ze een school.

In mijn hostel in Chili... “Ontmoette ik mijn ex-man. Blond haar, blauwe ogen, ik was meteen verliefd. Vrij snel kregen we een relatie en verhuisde ik voor hem naar Nederland. We wilden eigenlijk gewoon kijken hoe het zou gaan, maar ik ben nooit meer weggegaan. We kregen twee prachtige kinderen, maar na negen

jaar gingen we toch uit elkaar. Het liefst was ik toen terug naar Chili gegaan, maar ik bleef voor mijn kinderen. Zij moesten ook naar hun vader kunnen.”

In een Noordwijkse bar... “Ontmoette ik mijn huidige vriend, Yorick. Dat was ongeveer een jaar na mijn vorige relatie. Inmiddels zijn we bijna tien jaar verder en wonen we nog steeds in Noordwijk. Daar heb ik mijn eigen school waar ik lesgeef in de Spaanse taal en mijn cultuur. Ik denk dat we veel van elkaars cultuur kunnen leren. Ik vind het geweldig dat Nederlanders zo direct en eerlijk zijn. Ik was dat helemaal niet gewend. Sinds ik hier woon gebruik ik ook een agenda, omdat Hollanders zo punctueel zijn. Yorick leert weer van mij; hij is opener geworden en minder gereserveerd.”

Nederlandse mannen... “Zijn een stuk rustiger dan latino mannen. In mijn land zie je veel meer machogedrag, terwijl Hollandse mannen veel zorgzamer zijn. Daar val ik op. Al kunnen Nederlanders in het algemeen ook een stuk kouder en afstandelijker zijn dan Chilenen. In Chili is iedereen je vriend. Ik denk dat dat ook door het weer komt. Omdat het in Chili altijd warm is, is iedereen altijd buiten en met elkaar. Het leven wordt daardoor veel spontaner. Ik geloof dat Chilenen hierdoor toegankelijker en socialer zijn. Ik geef mijn studenten dan ook geen Hollandse hand, maar een Chileense knuffel!”

Vriendschap sluiten... “Gaaf lastiger dan in Chili. Maar als je eenmaal binnen bent, zijn het vrienden voor het leven. Nu ik vrij goed Nederlands spreek, wordt elke relatie ook beter. Toch is het soms nog lastig om mijn gevoelens te uiten. Als ik boos ben, ben ik ook altijd boos in het Spaans. Gelukkig verstaan mijn man en kinderen dat goed.”

Aan de Nederlandse kou... “Kan ik maar niet wennen. Yorick en ik zouden het liefste naar Spanje verhuizen. Dan gaan we richting het zuiden, de zon en de warmte. Ik zie het al helemaal voor me: op een boerderij met veel bloemen en een moestuin, al mijn Spaans-studenten komen daar dan Spaans leren en het is elke dag mooi weer. Maar voor nu knuffelen we veel om elkaar warm te houden.” ●